

Ez egy csoda volt... ...mifelénk így mondják

Békéscsaba alpolgármesterének szavaival élve, „ez egy csoda volt”. A **XXI. Országos Szólótáncfesztivált** február 22-24. között rendezték meg Békéscsabán, s melynek az impozáns külsejű, felújított Csabagyöngye Kulturális Központ adott otthont.

Vásárhelyi László és *Born Miklós* hívta életre ezt a nemes versenyt 1974-ben, ahol alkalom adódik a táncos szólisták megmérettetésére az egész Kárpát-medencére kiterjedően. A kétevente megrendezésre kerülő fesztiválon számot adnak eredeti néptánc tudásukról, annak innovatív újra-alkotásáról és magas színvonalú egyéni előadásmódjukról. A táncos anyanyelv legjobb ismerői szakmai rangot jelentő címet, „Aranysarkantyús” és „Aranygyöngyös” díjban részesülnek.

A fesztivál versenyjellegnél fogva kötelező- és szabadon választott táncanyaggal készülnek a táncosok, mely a teljes magyar táncdialektust felöleli. A fesztiváligazgató, a képen is látható *Mlinár Pál Örökös Aranysarkantyús* táncos, a versenykiírást megelőzően ajánlásokat gyűjt a kötelező táncok megválasztására a táncosok köréből, melyet végezetül egy szakmai bizottság bírál el. Ebben az évben a férfi szóló kötelező táncai: Szatmári pásztorbotoló és Inaktelki legényes; páros tánc: Dél-Alföldi oláhos és friss csárdás, illetve Mezőkölpényi korcsos és cigánycsárdás volt.

A szakmailag országosan is elismert zsűritagok, Hortobágyi Göngyvér, Németh Ildikó, Demarcsek György, Kökény Richárd és Széphalmi Zoltán, már az elődöntőkben megismerkedhettek a versenyzőkkel, melyet Székesfehérváron és Jászkiséren tartottak januárban. Összesen 186 jelentkező közül 32 táncos jutott tovább. Akik korábban már nyertek Aranysarkantyús és Aranygyöngyös címet, illetve akit a zsűri az ifjúsági szólótáncfesztiválon továbbjutásra javasolt, egyenes ágon jutottak be a döntőbe. Így a versenyzők száma 21 férfiszóló és 21 páros produkció volt.

A közel 40 éves múltra visszatekintő fesztivál rangos helyet vívott ki európai szinten is, a szakmai érdeklődés, a fesztiválra látogatás nőttön nő. Pénteken, a verseny első napján, délutántól

kezdve folyamatosan érkeztek a versenyzők és a kísérők. A regisztrációt követően kötelező

próba volt első sorban a zsűri felelősségteljes döntésének segítése érdekében. No, meg persze a zenekarral is gyakoroltak, hogy a megmérettetés perceiben minden megfelelő legyen. A fesztivál zenekarának a *DŰVŐ* együttest kérték fel, akik a kötelezők zenéin kívül néhány szabadon választható tánc talpalávalóját is húzták. Mellettük

még öt igen kiváló zenekar segítette a táncosokat, akik csak a versenynapra érkeztek.

A próbán érezhető volt a feszült légkör, mely talán az izgulásnak és a versenyhangulatnak is természetes veljárója. A kötelező táncokat kettesével próbálták, s ahogyan az első két nevet hallatták, egy mellettem ülő versenyző jegyezte meg: „*Lássuk, s tanuljunk!*” Még ekkor is van, s lehet is mit tanulni egymástól. Nemes hozzáállásra vall. Mindenkin látszott, hogy tartalékolt a szombati napra, bár az izzadságcseppeket, s az erőtől dagadó ereket ekkor is megfigyelhettük. A zsűri eközben diskurált, jegyzetelt. De vajon miről? Már elképzelhető, hogy ekkor körvonalazódott, hogy kik kapják a díjat? Vagy még pusztán az erőviszonyokat figyelték meg? Ezt már nem tudhatjuk. A próba az estébe húzódott, s a büfé körül kezdek el gyűlni mind a táncosok, mind a zenészek, ahol örömmuzsikálásnak voltunk a részesei. Az emberek fokozatosan távoztak, hogy a következő napon legjobb oldalukat mutathassák meg.

Elérkezett a várva várt versenynap. Már kora reggel nagy nyüzsgés volt a helyszínen, a lányok szépítették magukat, a legények is készültek. Nem láttunk ám két egyforma haját, volt két copfba font, nagyszalagos, kendős, kontyos; kinek mi illett, s mi volt való a tánchoz, életkorhoz. A legényeknél is, ahány kalap, annyi kalaphordási stílus; fejbe húzva, kicsit jobbra, nagyon balra, kinek hogy esett jól.

A megnyitót követően kalapból húzták ki a sorszámot, hogy a

délután folyamán mikor mutathatják be a szabadon választott táncukat. Majd kezdődött a

verseny. A színházteremben egy ülőhely sem maradt, még a lépcsők is tömve voltak, s függetlenül attól, hogy ki mennyire izgult, egymás produkcióit is megnézték.

Első körben a Szatmári pásztorbotolók figuráival mutatták meg magukat a legények. Igazi férfitáncokat láttunk,

ahol nem pusztán szóló táncok, hanem egymás inspirálása, megtáncoltatására is került sor. A latolgatásra kevés idejük volt, hogy mire fektessék a nagyobb hangsúlyt: saját magam megmutatása? A másik érvényesülni hagyása? A botok perdültek, forogtak, néha csak a levegőbe rajzolt karikát láttuk. A kurjangatásaikkal még inkább tudták fokozni a hangulatot, s a közönség is sokszor bevonódott, sodródott az élménnyel. A következő a Dél-Alföldi oláhos és friss csárdás volt, ahol nem csak a brokátselyem rokolyák és a

pitykék ragyogtak a színpadon. Elgondolkodtató volt, hogy akik az életben is egy párt alkotnak, nekik könnyebb lehet együtt táncolni?!

Majd ismét férfiszóló, az Inaktelki legényes következett, s a kötelezők zárásaként a Mezőkölpényi korcsos és cigánycsárdást láthattuk. A folkdivat legszebb, legkülönbözőbb darabjait láthattunk a versenyzőkön, melyek mögött is nagy munka van, hiszen maga a megjelenés is hozzátartozik a versenyhez. Az igényes összeállításhoz sok idő, és természetesen megfelelő ismeretek szükségesek. Apró virágmintás, pöttyös, csíkos, színes, egyszínű, pitykés, gombos, árvalányhajás, papucs, cipő, csizma... és sorolhatnám mennyi különleges viseletet – és viselet elemet - csodálhattunk meg.

Az ebédidőhöz is közeledve egy rövid szünet következett a szabadon választható táncok előtt. Ekkor kerültek felvarrásra az utolsó gombok, kalapdíszek, mindenki sürgött-forgott;

gyakorlásként lejtettek még egy-egy táncot, hogy a lábak is mozgásban maradjanak. A délután folyamán 42 különböző produkciót láthattunk, ahol már mindenki a sajátját táncolta. A táncok révén Rábaköz falujától, Vitnyédtől kezdve, Somogyon, Dunaszentbenedeken és Karcagon át, egészen a Krasznamentéig és Gyimesig is elutaztunk.

A nap fénypontja az esti gála volt, ahol a versenyzők, - igaz még az eredményeket nem tudva, de - felszabadult hangulatban, mókás megoldásokkal megfűszerezve mutatták be produkciójukat. A

megemlékezés pillanata volt, mikor igazán emelkedett hangulatban, az Inaktelki legényes bemutatása előtt a férfiak hajnali nóta éneklésével tisztelegtek a nemrég elhunyt Kalló Ferenc „Malmi” inaktelki, és Jaskó István „Pitti bácsi” györgyfalvi adatközlő táncosok előtt. Közben a közönség is bekapcsolódott, s zengett az egész terem.

A világot bejárt dél-koreai klipp, a Gangnam style táncos elemei, - melyet talán már mindenki ismer - innen sem hiányozhatott. A gyimesi táncblokkban megjelenő figura a közönségből is felujjongást váltott ki. Természetesen a zenekarok együttműködése sem maradhatott el. A

virtuóz hangulatban többen is mondták

körülöttem: „...*ha más nem, csak ezért is érdemes volt ide eljönni.*”

A Gála könnyed percei után következett az ismét feszültséget kiváltó Díjkiosztás. Elsőnek a különdíjasokat sorolták, majd sorban az első, második, illetve örökös Arany-sarkantyús és Aranygyöngyös táncosokat. 10 Aranygyöngy, 18 Arany-sarkantyú és 8 különdíj került kiosztásra. Öröm- és bánatkönnnyek egyaránt megjelentek a színpadon, s utána is. Talán órákkal ki sem lehet fejezni, mennyi munka áll egy ilyen versenyre való felkészülés mögött: hetek, hónapok, sőt évek kellene ahhoz, hogy valaki anyanyelvi szinten tudja elsajátítani egy-egy tájegység táncos kincseit.

A gratulációk után ki megérdemelten, - ki kevésbé - a díjjal a kezében; kik díj nélkül, de elismeréssel pakolták össze viseleteiket, s érkeztek vissza a táncházba, ahol mindenki kitáncolhatta magából érzéseit: örömet, dühét, fájdalmát. Zenészek, táncosok együtt múltatták az időt, ahol nemcsak a népi hangszerek, de többek között a gitár is előkerült. A táncház reggelbe torkollott, talán folytatódott volna még a következő napkeltéig is, de a központot is zárták, illetve vasárnap reggel hallgathatták meg a szakmai zsűri véleményét.

Abban tehát biztosak lehetünk, hogy a táncstudás évek alatt csiszolódik, melyhez nagy kitartás és elhivatottság kell. Ezt kívánom minden eddigi versenyzőnek, s azoknak is, akik ezután szeretnék magukat kipróbálni e nemes színpadon.

Isten áldjon minden táncos lábat a Kárpát-medencében!

Nagy Ágnes

Fotó: Majnik Zsolt